

Utsikten barnehage

Årsplan 2022-2023

INNHold

Utsikten barnehage	2
Pedagogisk grunnsyn.....	3
Omsorg, lek, læring og danning.....	4
Medvirkning.....	5
Lek og lekens betydning.....	6
Sosial kompetanse.....	7
Livsmestring.....	8
Progresjon.....	9
Overganger.....	10
Kosthold.....	11
Naturglede.....	12
Bærekraft.....	13
Pedagogisk dokumentasjon.....	14
Fagområder.....	15
Årsprosjekt.....	16
Våre avdelinger.....	16
Samarbeid.....	17

UTSIKTEN BARNEHAGE

Utsikten barnehage er en «passe stor», foreldre-eid barnehage som ligger ved skogen på Reistad i Lier. Den har fire avdelinger med plass til 70-75 barn. Barnehagen har et pedagogisk tilbud som vektlegger naturglede og et sunt, variert kosthold. Vi har en demokratisk, Reggio Emilia inspirert tilnærming til barn og barndommen.

Velkommen til oss!

BARNEHAGENS ÅRSPLAN

Barnehagens årsplan utformes av personalet og ledelsen i barnehagen. Sammen med avdelingenes handlingsplan beskriver den hvordan vi jobber, og danner grunnlaget for barnehagens innhold.

Den godkjennes av samarbeidsutvalget innen slutten av juni hvert år, og fungerer for det kommende barnehageår som:

- arbeidsredskap for personale.
- utgangspunkt for foreldrenes medvirkning.
- informasjonskilde til foreldre, eiere, politikere og andre.
- redskap for å sikre kvaliteten på barnehagens innhold.
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

PEDAGOGISK GRUNNSYN

Hva:

Barnehagens pedagogiske grunnsyn kommer til uttrykk i verdier, holdninger og det daglige arbeidet. Vårt grunnsyn er inspirert av Reggio Emilia filosofien. Den er preget av respekt for barnet og dets iboende evner til utvikling og læring. Tanken er at barn lærer og bygger kunnskap, med støtte fra kompetente og nysgjerrige voksne, gjennom utforskning, samhandlinger med andre barn og omgivelsene sine.

Grunnsynet krever stadig refleksjon og endres i takt med ny kunnskap om barn og deres utvikling.

Hvorfor:

Et felles pedagogisk grunnsyn forplikter og legger føringer for hvordan vi møter vårt ansvar med å formidle barnehagens verdier på en god måte.

Hvordan:

En felles autoritativ voksenstil danner en ramme for hvordan vi utøver vårt yrke. Stilen kjennetegnes av varme og nærhet, med klare forventninger og krav.

OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

Hva:

Omsorg er mer enn fysiske handlinger. Det forutsetter engasjement, kroppslig og mental tilstedeværelse med varme, ivaretagelse og oppmuntring, og er grunnleggende for barns utvikling.

Hvorfor:

Å bli møtt på en omsorgsfull måte styrker selvfølelsen og egenverd. Omsorg, lek, læring og danning er grunnleggende behov som skal dekkes av barnehagen. Jeget dannes gjennom relasjon med andre. Vi gjenspeiler oss og bygger opp hvordan vi skal være og handle gjennom hvordan andre reagerer og handler på vår væremåte.

Hvordan:

Gjennom trygge omgivelser og voksne som fremmer omsorg og lek skal barna få en trygg og meningsfull hverdag hvor kunnskap, felleskap og sosial kompetanse dannes. Vi skal skape gode relasjoner hvor omsorg og lek kommer i høysetet. Voksene skal gjennom en anerkjennende væremåte være deltakende og til stede for trøst, lek, kommunikasjon, utforskning og undring. Barna skal få danne vennskapsbånd og relasjoner mellom barn – barn og barn – voksen. Gjennom relasjonen og leken lærer og dannes vi. Barnas egne omsorgshandlinger skal verdsettes. Ved å gi barn mulighet til å gi og ta imot omsorg fremmes utviklingen av sosial kompetanse. Stunder der barn og voksne tar seg tid til å tøyse, tulle, snakke med hverandre og sammen forsvinne i øyeblikket er en måte å vise omsorg og å fremme trivsel og læring.

MEDVIRKNING

Hva:

Barnets opplevelse av å være betydningsfull for fellesskapet. Det vises respekt for dets tanker, følelser, meninger og rolle i samfunnet.

Hvorfor:

Demokratiske verdier med mulighet til å medvirke i sin egen hverdag er grunnleggende både i barnehageloven og i Reggio Emilia filosofien. «Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet» (Rammeplanen.) Barnehageloven sier at barnas synspunkter skal ivaretas og vektlegges ut ifra alder og modenhet, og at barnets beste skal legges til grunn for vurderinger som tas.

Hvordan:

Personalet skaper et inkluderende fellesskap der strukturen og planene er formet slik at barna får mulighet til å medvirke, og påvirke sin hverdag. Det gis rom for barns egne synspunkter, medbestemmelse og utfoldelser. Barnas tanker, undring og refleksjon blir tatt på alvor og møtt med et åpent sinn. Personalet bruker pedagogiske verktøy som bidrar til å gi et bilde av hvordan barn opplever sin hverdag, og bruker det som grunnlag for arbeidet på avdelingene.

LEK OG LEKENS BETYDNING

Hva:

Leken består gjerne av spontane og lystbetonte handlinger som danner innhold og ramme for barnas samhandling. Den er en viktig del av barnas egen kultur og gir dem mulighet til å knytte vennskapsbånd seg imellom, til både å leve i, og flykte fra, nuet.

Hvorfor:

Fordi leken er en del av barnekulturen og barn opplever glede, spenning og engasjement i leken. Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Gjennom leken lærer barnet seg selv, andre, og verden å kjenne. De opparbeider seg erfaringer, kunnskaper, mestringsfølelse og selvtillit. De utvikler sosiale og fysiske ferdigheter, øver seg på å hevde seg, se andres synspunkter og ta hensyn.

Hvordan:

Vi viser respekt for leken, er bevisst dens egenverdi og gir den en sentral rolle. Vi har smågrupper og bruker rommet som 3. pedagog. Vi har tid for lek. Vi skaper et miljø der alle barn får mulighet til å delta i lekens felleskap, og setter frem lekematerialer tilpasset barnegruppen. Vi er lydhøre, deltar, veileder og inspirerer.

SOSIAL KOMPETANSE

Hva:

Sosial kompetanse kan sies å være evnen til å samhandle og samarbeide med andre på en positiv måte.

Hvorfor:

Barn med god sosial kompetanse klarer å få, og beholde venner. De kan hevde seg og ha egne meninger, samtidig som de klarer å se andres synspunkter, inngå kompromisser og løse konflikter på en konstruktiv måte.

Hvordan:

Voksene i barnehagen er engasjert i, og støtter barna i deres samhandling og lek. Barna gis mulighet til å øve på ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom lek og sosialt samspill. Gjennom tilstedeværelse i leken og samtaler om samspillsnormer og regler medvirker de voksne til å redusere uheldige samspillsituasjoner. De støtter barna med å sette ord på egne og andres følelser, å sette egne grenser og å respektere andres følelser og grenser.

LIVSMESTRING

Hva:

Et langsiktig arbeid med å styrke barnas psykiske og fysiske helse.

Hvorfor:

Styrke barnas følelse av egenverd og evnen til å møte motgang.

Hvordan:

Ved å fremme trivsel, trygghet, og å gi barn erfaring med å oppleve seg som betydningsfulle for fellesskapet. Personalet har en felles oppdragelsesstil, der autoritative voksne danner trygge rammer gjennom å være varme og tydelig grensesettende. Barna får oppleve utfordringer og mestring. De erfarer livsglede og lærer å møte motgang på en god måte.

Vi deltar i «Sunne og aktive liunger» (SAL) og styrker barnas fysiske og psykiske helse ved å oppmuntre til daglig fysisk aktivitet og gode matvaner. Gjennom deltakelse i «Inkluderende barnehage- og skole miljø», en nasjonal satsing, styrker vi vår evne til å skape gode barnehagemiljøer. Vi jobber planmessig med å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser, utestenging og mobbing.

PROGRESJON

Hva:

Erfaring med å møte nye utfordringer og opplevelse av fremgang. Opplevelse av mestring av neste utviklingszone.

Hvorfor:

Rammeplanen slår fast at alle barn skal oppleve utvikling og erfare fremgang. De skal få kjenne på spenning, glede og undring i møte med nye opplevelser, kunnskaper og erfaringer. Gjennom utfordring og mestring av nye erfaringer lærer barna at det ukjent blir til det kjente.

Hvordan:

Barna opplever progresjon gjennom erfaring med ulike leke-, aktivitet- og læringsmuligheter. Ulike materialer, bøker, leker og utstyr gjøres tilgjengelig og tilpasses barnas aldre og modningsnivå. Ved bytte av avdeling blir barna introdusert til nye materialer, perspektiver, erfaringer og opplevelser, samtidig som de får oppleve trygghet gjennom gjentakelse og gjenkjennelse.

OVERGANGER

Hva:

Det første møte med barnehagen som omsorgsgiver, den daglige overgangen fra hjemmet til barnehagen og tilbake hjem, overganger mellom hverdagsaktiviteter i barnehagen. Overganger er en naturlig del av barnas liv. Barn opplever større og mindre overganger når de begynner og slutter i barnehagen, når de forflytter seg fra inne til ute, og motsatt, når de slutter med en aktivitet og begynner en annen, når de flytter fra en avdeling til en annen, eller når de begynner på skolen.

Hvorfor:

Gode overganger øker barnas trygghet, trivsel og opplevelse av medvirkning. Rammeplanen sier at barnehagen skal bidra til gode overganger og at barnehagetiden skal slutte på en som gjør at barna møter skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Hvordan:

Vi har faste rutiner som gjør overgangene trygge ved å gi barna tid og rom til å orientere seg, og bli kjent med nye omgivelser, situasjoner og mennesker. I forbindelse med skolestart følger vi rutinene i Lier kommunes plan for barnehage-skole overgangen; [Eldst i barnehage-yngst på skolen](#).

KOSTHOLD

Hva:

Fremme et godt forhold til variert og sunn mat. Videreføre norske mattradisjoner.

Hvorfor:

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut» (Rammeplanen).

Hvordan:

Barna serveres sunn mat i et variert kosthold. Vi ser på måltidene som sosiale samlingspunkter og legger vekt på tid og rom for gode samtaler og sosialt samvær. Samtaler om mat rundt bordet gir barna en begynnende forståelse for hvordan mat kan bidra til god helse. Barna deltar i mat- og måltidsaktiviteter, samt dyrking og stell av planter. For å fremme og lære barna sunne matvaner gjør vi dette:

- har egen kjøkkenansvarlig/kokk på huset
- tilbyr frukt og grønt ved måltidene
- serverer varm mat flere ganger i uken
- gir barna erfaring med matlagingen
- legger vekt på å kjøpe kortreist og ferske råvarer
- deltar i prosjektet «Sunne og aktive Liunger» (SAL)

NATURGLEDE

Hva:

Barna skal få positiv erfaring med friluftsliv, god holdning til, og glede av naturen og utelek.

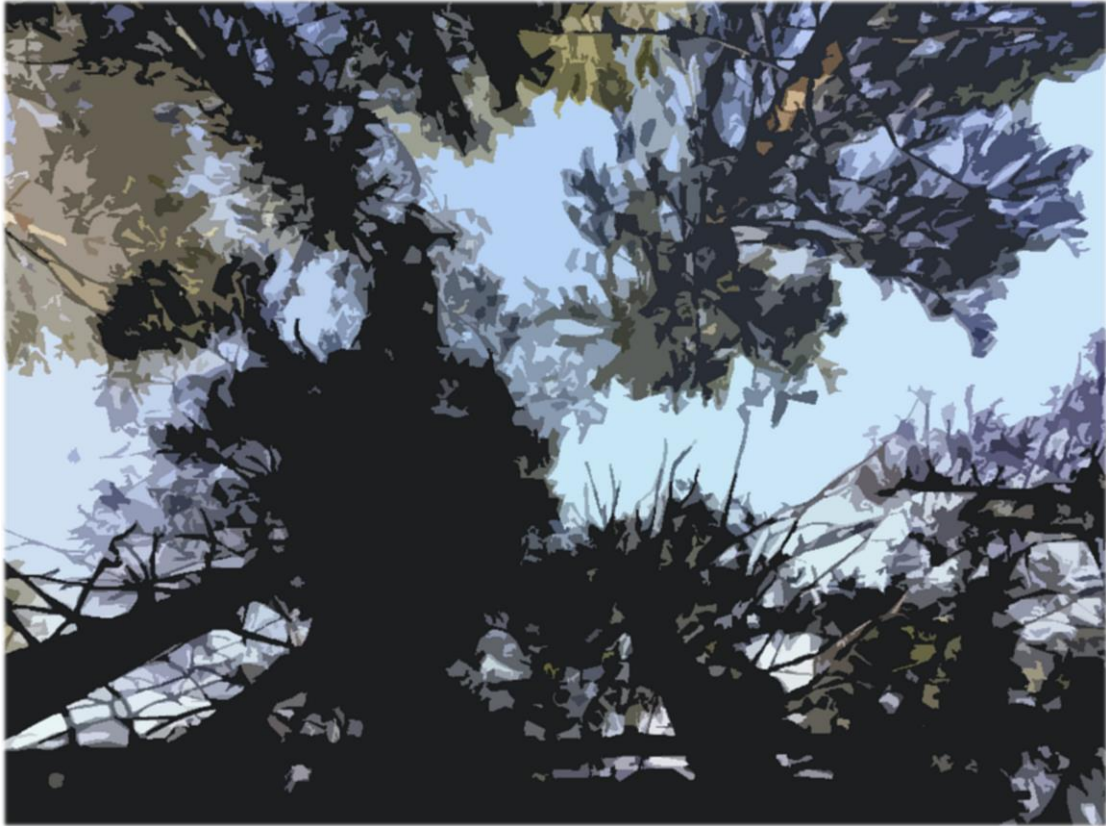
Hvorfor:

I Rammeplanen står det at «Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen» (Rammeplanen). Vi ser på naturen som en arena for barns lek, læring og utvikling. Tur og lek i skogen gir mulighet til bevegelse hvor motorikk og kroppsbeherskelse blir utfordret i ulendt terreng. Barna lærer verden og seg selv å kjenne.

Hvordan:

Med utgangspunkt i barnas alder og fysiske ferdigheter, legger vi ut på tur til skogen og andre steder i vårt nærmiljø. Vi har faste turplasser i skogen, slik som «Solplassen» og «Hekseplassen», der barna liker å klatre og leke. Barna oppmuntres til undring og oppdagelser i naturen, og til kreativ bruk av naturmateriell i lek og forming. Vi har to flotte leirplasser like i nærheten med lavvo eller telt, bål plass, hinderløype og ulendt terreng som barna kan utforske.

BÆREKRAFT

Hva:

Fremme viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt. Bevisstgjøring av sammenhengen mellom naturen og oss.

Hvorfor:

Vi ønsker å bidra til at barna får et omsorgsfullt forhold til naturen, og at de blir bevisst det ansvaret vi har for å ta vare på naturen rundt oss.

Hvordan:

Barna får erfare med sansene og opplever årstidene på kroppen. Vi dyrker blomster, grønnsaker og bærbusker slik at barna får erfaring med vekst, årstider og naturens gang. Vi snakker om hvordan vi best kan ta vare på naturen rundt oss, hva som er farlig for, og hva som er bra for miljøet. Vi er opptatt av gjenbruk, velger nedbrytbare materialer når vi kan, og kildesorterer. Vi prøver å formidle til barna at materialvalg har konsekvenser, og at å ta vare på tingene våre bidrar til bedre miljø.

DOKUMENTASJON

Hva:

Bilder, månedsbrev, dagtavler, filmer, månedsplaner, årsplaner, avdelingenes handlingsplaner, forskjellige kartleggings-skjema og barnas egne arbeid er noen av dokumentasjonene vi bruker.

Hvorfor:

Dokumentasjon kan støtte foreldrene i samtaler med sine barn om barnehagehverdagen. Den er informasjonskilde til foreldre, arbeidsredskap for ansatte, refleksjons-grunnlag for både barn og ansatte i barnehagen, og er utgangspunkt for barnehagens vurderingsarbeid.

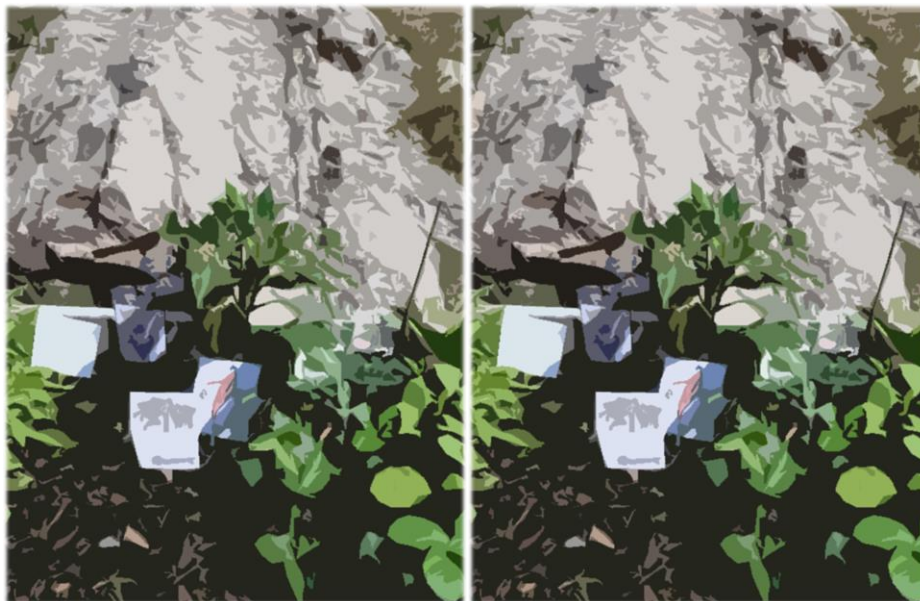
Hvordan:

Forskjellige typer dokumentasjon brukes til å informere om, planlegge og evaluere barnehagens innhold. Bruk av bilder, illustrasjoner og gjenfortelling gir barn mulighet til å se på, reflektere over, og bearbeide sine erfaringer. Personale bruker dokumentasjon i eget vurderingsarbeid, for å lære om, og av egen praksis, og til utvikling av barnehagens pedagogiske virksomhet. Vi benytter appen Kidplan til å legge ut bilder, dele informasjon og nyheter. Bilder legges ut enten daglig eller ukentlig med en liten oppsummering. Dette gir foreldrene et innblikk i hva barna gjør, lærer og opplever når de er i barnehagen, og er et fint holdepunkt for foreldrenes samtaler med barna om barnehagehverdagen.

"gjennom pedagogisk dokumentasjon har vi mulighet til å se barnet på nytt - om og om igjen - og vi gjør oss synlige for oss selv."

(Hillevi Lenz Taguchi)

FAGOMRÅDER

Hva:

De syv fagområder som ligger til grunn for innholdet i barnehagens pedagogiske virksomhet er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Hvorfor:

Fagområdene er i stor grad de samme som barna møter senere i skolen og danner dermed grunnlag for barnas videre læring.

Hvordan:

Arbeidet med fagområdene tar utgangspunkt i barnas interesser og ivaretar deres rett til medvirkning. Fagområdene utforskes tverrfaglig og ses som en gjennomgående del av barnehagens hverdag, der personalet skaper et lærende felleskap og læring oppleves som morsomt og meningsfylt for barna. Vi knytter fagområdene, ut ifra barnas alder, opp mot målene fra barnehagens rammeplan, barnehagens årsprosjekt, og avdelingenes månedstema. Hvordan avdelingene jobber konkret med fagområdene beskrives i den enkelte avdelingens handlingsplan.

ÅRSPROSJEKT

Hvert år velger vi et tema som årsprosjekt. Valg av tema springer ut ifra barnas interesser og blir en rød tråd gjennom barnehageåret. Hvordan årets tema bearbejdes og presenteres er opp til hver avdeling og varierer ut ifra barnas alder og avdelingenes valgte innfallsvinkel. Prosjektet kulminerer i en utstilling hvor vi stolt viser frem det vi har jobbet med i løpet av året.

VÅRE AVDELINGER

Utsikten barnehage har fire aldersinndelte avdelinger. Vi prøver å ha minst mulig aldersdifferanse mellom barna innad i avdelingene. Gruppesammensetningene bestemmes ut ifra tilgjengelig plass og alder på dem som søker om barnehageplass. Våre avdelinger er:

MEISENE	(1-2 åringer)
SPURVENE	(2-3 åringer)
UGLA	(3-4 åringer)
HAKKESPETTEN	(4-5 åringer)

FORELDRESAMARBEID OG MEDVIKRKNING

Barn og foreldre skal møtes med en positiv holdning, og samarbeidet preges av gjensidig respekt og åpen dialog. Et godt foreldresamarbeid skaper trygghet og trivsel både for barn og foreldre. For å styrke medvirkning og samarbeid gjør vi dette:

FORELDRESAMARBEID

- Åpner for muligheten til å komme på besøk før barnet begynner i barnehagen.
- Inviterer nye foreldre til "Nye barn og foreldre-treff" og "Første foreldresamtale" ved oppstart i barnehagen.
- Har daglig dialog ved levering og henting.
- Har foreldresamtale minst en gang i året, og for skolestartere en samtale før de begynner på skolen.
- Holder foreldremøte en eller to ganger i året.
- Arrangerer flere årlige sammenkomster for, og med barnas familie.
- Velger foreldrerepresentanter på hver avdeling som medvirker i barnehagens organisering og innhold gjennom deltakelse i SU og FAU.
- Har et styre sammensatt av foreldre og ansatte.

FAU

Barnehagen har et FAU (foreldrerådets arbeidsutvalg) som består av foreldrerepresentanter fra hver avdeling samt deres vararepresentanter. FAU organiserer blant annet dugnader og andre arrangementer for barn og foreldre. FAU velger to av sine medlemmer til å være foreldrerepresentanter i SU.

SU

Samarbeidsutvalget består av foreldrerepresentanter, ansattes representanter og styrets representant. Utvalget skal sikre et godt samarbeid mellom foreldre, barnehagen og styre. SU tar opp og behandler saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet. Dette kan for eksempel være brukerundersøkelser, personalstatus, temaer til foreldremøter, driftsendringer osv. Sakene kan være meldt inn av foreldre, ansatte, FAU eller være noe som SU selv ønsker å ta tak i.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

Utsikten barnehage samarbeider med Universitet i Sørøst-Norge og har praksisstudenter fra barnehagelærer-utdanningen. Vi tar imot videregående skoleelever som tar yrkesfaglig fordypning i barne- og ungdomsarbeiderfaget, og samarbeider med forskjellige arbeidslivsaktører.

Barnehagen samarbeider også jevnlig med andre tjenester og offentlige hjelpeinstanser. Aktuelle samarbeidspartnere kan være:

- PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste
- BUP
- Barneverntjenesten
- Grunnskolen
- Helsestasjonen
- Andre barnehager
- Lier kommune

ÅRSHJUL FOR UTSIKTEN BARNEHAGE

TEMA	MÅNED	FAGOMRÅDER
H Ø S T	AUGUST: Vi blir kjent med hverandre Jeg og min familie Samspillsregler og rutiner på avdelingen	<u>Kropp, bevegelse, mat og helse</u> og <u>Etikk, religion og filosofi</u>
	SEPTEMBER: Vi blir bedre kjent med hverandre Samspillsregler og rutiner på avdelingen Bli kjent med nærmiljøet/uteplassen/ faste tursteder Høsting av kjøkkenhage	
	OKTOBER: Vi blir enda bedre kjent med hverandre Solidaritet, fellesskap og samhold Vi og verden rundt oss *Markering av FN - dagen	

TEMA	MÅNED	FAGOMRÅDER
V I N T E R	NOVEMBER: Solidaritet, fellesskap og samhold Fortelle/lese fra bøker Eventyrfortellinger -lese, dikt og se på Digitale erfaringer	<u>Kommunikasjon, språk og tekst</u> og <u>Kunst, kulturog kreativitet</u>
	DESEMBER: Juletradisjoner: Fortelle/lese juleeventyr og historier Juleverksteder Adventssamlinger *Lucia feiring *Nissefest	
	JANUAR: Rollespill og fortellinger *Vinteraktivitetsdag	

TEMA	MÅNED	FAGOMRÅDER
V Å R	FEBRUAR: Årstiden – vann, snø og is (*Vinteraktivitetsdag) *Samenes nasjonaldag *Karneval	<u>Natur, miljø og teknologi</u> og <u>Antall, rom og form</u>
	MARS: Påsketradisjoner: Formingsaktiviteter Klekk kyllinger *Barnehagedagen *Påskefrokost	
	APRIL: Forberedelser for kjøkkenhagen Planting og såing (*Påskefrokost)	

TEMA	MÅNED	FAGOMRÅDER
S O M M E R	MAI: Jeg kan - selvhjelpferdigheter Tradisjonelle regelleker Planting og såing Besøk til nye avdelinger/skoler *17-mai feiring	<u>Nærmiljø og samfunn</u> og <u>Kropp, bevegelse, mat og helse</u>
	JUNI: Jeg kan - selvhjelpferdigheter Formingsaktiviteter Overganger Besøk til nye avdelinger/skoler Sommerturer *Kunstutstilling	
	JULI: Sommerbarnehage	

Årshjulet er ment å være et fleksibelt verktøy som gir rom for medvirkning og endring ;)